

เอกสารอ้างอิง

- งามชื่น คงเสรี. 2545. คุณภาพข้าวและการตรวจสอบข้าวป่นในข้าวหอมมะลิ. เอกสารวิชาการ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม.
- จรัสศรี แก่นเมือง. 2545. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางพันธุกรรมในพืชกลุ่มกระเจียวโดยเทคนิคอาร์เอพีดี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 90 หน้า.
- ฉวีวรรณ วุฒิญาโน. 2543. ข้าวพื้นเมืองไทย. เอกสารวิชาการ ศูนย์ปฏิบัติการและเก็บเมล็ดเชื้อพันธุ์ข้าวแห่งชาติ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สถาบันวิจัยข้าว กรมวิชาการเกษตร. 215 หน้า.
- ชิน อยู่ดี. 2531. “ข้าว: จากหลักฐานโบราณคดีในไทย” ใน *ข้าวไพร่-ข้าวเจ้า ของชาวสยาม*. ศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ สำนักพิมพ์ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 38 – 44.
- คำเนิน กาละดี. 2541. เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์พืช. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 256 หน้า.
- คำรง ดิยวลีย์ และ กระจ่าง พันธุมนาวิน. 2512. การศึกษาข้าวไร่ในภาคเหนือของไทย. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 35 หน้า.
- เบญจวรรณ ฤกษ์เกษม และ กนก ฤกษ์เกษม. 2542. “เกษตรเชิงนิเวศน์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. ใน *ประมวลผลงานวิชาการด้านการเกษตรเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ*. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. หน้า 263 – 290.
- ปณิตา จันทระประยูร. 2540. ความแตกต่างทางไอโซไซม์และการแสดงออกทางผลผลิตของข้าวไร่พื้นเมือง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 97 หน้า.
- ปณิตา บุญสิทธิ์ และ ศันสนีย์ จำจด. 2543. การศึกษาปริมาณธาตุเหล็กในข้าว. รายงานวิจัยเสนอต่อสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 18 หน้า.
- ปณิตา บุญสิทธิ์ และ ศันสนีย์ จำจด. 2544. การศึกษาปริมาณธาตุเหล็กในข้าว. รายงานวิจัยเสนอต่อสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 15 หน้า.
- ประพาส วีระแพทย์. 2526. ความรู้เรื่องข้าว. กองการข้าว กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 108 หน้า.

- ปรีชา ประเทพา. 2542. การตรวจสอบความหลากหลายทางพันธุกรรมระดับดีเอ็นเอของข้าวหอมพื้นเมือง. *Songklanakarin J. Sci. Technol.* 21(2): 133 – 140.
- ปาน ปานขาว. 2539. ความแตกต่างทางไอโซไซม์และผลผลิตของพันธุ์ข้าวที่ปลูกโดยชุมชนกะเหรี่ยง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 109 หน้า.
- ฝ่ายนิเทศสัมพันธ์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. 2544. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับข้าวไทย. ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. 153 หน้า.
- รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ปิยะ โชคณากุล. 2545. จีโนมและเครื่องหมายดีเอ็นเอ: ปฏิบัติการอาร์เอพีดีและเอเอฟแอลพี. ภาควิชาพันธุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 116 หน้า.
- สงกรานต์ จิตรากร. 2531. . “ข้าว: ความสำคัญและวิวัฒนาการ” ใน *ข้าวไพร่-ข้าวเจ้า ของชาวสยาม*. ศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ สำนักพิมพ์ศิลปวัฒนธรรม. หน้า 26 - 36.
- สงกรานต์ จิตรากร. 2537. ข้าว: ทรัพยากรพันธุกรรม. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สถาบันวิจัยข้าว กรมวิชาการเกษตร. 74 หน้า.
- สงกรานต์ จิตรากร, ฉวีวรรณ วุฒินาโณ และบรรยง นิชรรัตน์. 2529. การรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์ข้าว. *ว.วิชาการเกษตร* 4: 158 – 163.
- สยาม กพลือชัย. 2544. การบ่งบอกความแตกต่างทางพันธุกรรมของกวาง (*Pueraria* spp.) และกวางเครือขาว (*Pueraria mirifica* Airy Shaw and Suvatabandhu) โดยใช้เทคนิค HAT-RAPD. วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 59 หน้า.
- สุทัศน์ จุลศรีไคววัล. 2536. “การสูญเสียแหล่งพันธุกรรมพืช” ใน *เอกสารคำสอนรายวิชา ก.พร. 751 การปรับตัวของพืช*. ภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. หน้า146-150.
- สุปราณี สิทธิพรหม. 2538. การจำแนกและการบ่งบอกสายพันธุ์ข้าวขึ้นน้ำและข้าวไร่ (*Oryza sativa* var. *Indica* L.) ด้วยไอโซไซม์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 103 หน้า.
- สุลักษณ์ พุทธรักษ์. 2539. การบ่งบอกสายพันธุ์ข้าวขึ้นน้ำสีลิปสายพันธุ์ด้วยไอโซไซม์ เจลอิเล็กโตรโฟรีซิส. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 100 หน้า.

- อรรควุฒิ ทัศนสองชั้น. 2527. เรื่องของข้าว. ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 314 หน้า.
- อำพล เสนาณรงค์. 2538. “ทำไมจึงต้องอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุ์พืช”. ใน *การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมทางพืช*. 21 - 25 สิงหาคม 2538 ณ สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. หน้า 1 – 6.
- Allard, R. W. 1999. Principles of Plant Breeding. Second Edition. John Wiley and Sons Inc., New York. 254 p.
- Anuntalabhochai, A., R. Chudet, J. Chiangda and P. Apavatjirut. 2000. Genetic diversity within Lychee (*Litchi chinensis* Sonn.) based on RAPD analysis. International Symposium on Tropical and Suptropical Fruit. 26th Nov – 1st Dec 2000. Cairns, Australia.
- Brown, A.H.D. 2000. The genetic structure of crop landrace and the challenge to conserve them in situ on farm. In *Gene in the Field: On-Farm Conservation of Crop Diversity*, Lewis Publishing Co., U.S.A, pp. 29 – 48.
- Brush, S.B. 2000. The issue of *in situ* conservation of crop genetic resources. In *Gene in the Field: On-Farm Conservation of Crop Diversity*, Lewis Publishing Co., U.S.A, pp. 3 – 26.
- Castilla, N.P., C.M. Vera, T.W. Mew, and Y. Zhu. 2003. Using rice cultivar mixtures: a sustainable approach for managing diseases and increasing yield. *IRRN*. 28(2): 5 – 11.
- Chang, T.T. and E. Bardenas. 1965. The Morphology and Varietal Characteristics of the Rice Plant. The International Rice Research Institute, Los Banos, Laguna, Philippines. 40 p.
- Chang, T.T. 1976. The origin, evolution, cultivation, dissimination and diversification of Asia and African rice. *Euphytica* 25: 425 – 441.
- Coffey, K. 2002. Quantitative methods for the analysis of agrodiversity. In *Cultivating Biodiversity: understanding analysis of agrodiversity*. United Nations University. London. pp. 78 – 95 .
- Dallas, J.F. 1988. Detection of DNA Fingerprints of Cultivated Rice by Hybridization with a Human Minisatellite DNA Probe. *Proc. Nalt. Acad. Sci. U.S.A.* 85: 6831 – 6835.
- Delhaize, E., B. Dell, G. Kirk, J. Loneragan, R. Nable, D. Plaskett and M. Webb. 1984. Manual of Research Procedures. First edition. Plant nutrition research group school of environmental and life science. Murdoch University, Australia.

- Dennis, J.V. 1987. Farmer Management of Rice Variety Diversity in Northern Thailand. Unpublished Ph.D. dissertation, Cornell University. UMI No.8725764. University Microfilms International, Ann Arbor, MI.
- Doyle, J.J. and J.L. Doyle. 1987. A rapid DNA isolation Procedure for small quantities of fresh leaf tissue. *Focus* 12: 13-15.
- Falconer, D.S. and T.F.C. Mackay. 1996. Introduction to Quantitative Genetics. Fourth Edition. Longman. 464 p.
- Foolad, M.R., R.A. Jones, and R.L. Rodriguez. 1993. RAPD Marker for Constructing Intraspecific Tomato Genetic Maps. *Plant Cell Report*. 12: 293 – 297.
- Frankel, O.H., A.D.H. Brown, and J.J. Burdon. 1995. *The Conservation of Plant Biodiversity*. Cambridge: Cambridge University Press. 299 p.
- Fuentes, J.L., F. Escobar, A. Alvarez, G. Gallego, M.C. Duque, M. Ferer, J.E. Dues and J.M. Tohme. 1999. Analysis of genetic diversity in Cuban rice varieties using isozyme, RAPD and AFLP markers. *Euphytica* 109: 107-115.
- Garland, S.H., L. Lewin, M. Abedinia, R. Henry, & A. Blakeney, 1999. The use of microsatellite polymorphisms for the identification of Australian breeding lines of rice (*Oryza sativa* L.). *Euphytica* 108: 53-63
- Harlan, J.R. 1992. *Crops & Man*. Second Edition. Madison. Wisconsin, USA. 284 p.
- International Rice Research Conference 1 – 5 June. 1985. Rice Grain Quality and Marketing. IRRI. Manila. 74 p.
- IRRI-IBPGR. 1980. Descriptors for rice *Oryza sativa* L. IRRI, P. O. Box 933, Manila, Philippines. 21 p.
- IRRI. 1988. Rice Ratooning. The International Rice Research Institute, Los Banos, Philippines. 279 p.
- Jarvis, D. 2000. Farmer decision making and genetic diversity: linking multidisciplinary research to implementation on-farm. In *Gene in the Field: On-Farm Conservation of Crop Diversity*, Lewis Publishing Co., U.S.A, pp. 261-278.
- Juliano, B.O. and C.P. Villareal. 1993. Grain Quality Evaluation of World Rices. IRRI. Manila. 204 p.

- Kumar, S., K. Tamura, I.B. Jakobsen, and M. Nei. 2001. *MEGA2: Molecular Evolutionary Genetics Analysis* software, *Bioinformatics Vol. 17, 12*: 1244-1245.
- Mounmeuangxam, K. 2003. Rice Diversity and Farmer's Management in Houaphanh Province of the Lao PRD. M.S. Thesis. Master of Science (Agriculture) in Agricultural System. Graduate school. Chiang Mai University. 118 p.
- Morishima, H. and H.I. Oka. 1970. A survey of genetic variation in the population of wild- rice species and their cultivated relatives. *Jpn. J. Genet* 45: 371-385
- Morishima, H., Y. Sano and H.I. Oka. 1980. Observations on wild and cultivated rices and companion weeds in the hilly areas of Nepal, India and Thailand: Report of study-tour in tropical Asia, 1979. Rep. Natl. Inst. Genetics, Misima, 97p.
- Nei, M. 1972. Genetic distance between populations. *Am Nat* 106: 283 – 292.
- Newton, C.R. and A. Graham. 1994. PCR. Introduction to Biotechniques. ZENECA Pharmaceuticals, Mereside, Alderley Park, Macclesfield. Bios scientific publishers in association with the Biochemical Society, 161p.
- Ni, J., P.M. Colowit, and D.J. Mackill. 2002. Evaluation of genetic diversity in rice subspecies using microsatellite markers. *Crop Sci* 42: 601-607.
- Oka, H.I. 1979. A survey of within-population genetic diversity in land races and wild rices of tropical Asia. National institute of Genetics, Mishima, 411 Japan. 3 pp.
- Oka, H.I. 1988. Origin of Cultivated Rice. Japan Scientific Societies Press. Honorary Fellow, National Institute of Genetics, Misima, 411 Japan, 254 p.
- Oka, H.I. 1991. Genetic Diversity of Wild and Cultivated Rice. In *Rice Biotechnology*, C.A.B. International. pp. 55-81.
- Power, L.E. and R. McSorley. 2000. *Ecological Principles of Agriculture*. Delmar. Thomson Learning. 433 p.
- Prom-u-thai, C. and B. Rerkasem. 2001. Grain iron concentration in Thai rice germplasm. *Dev. Plant Soil Sci.* 92: 350 – 351.
- Qian, W., S. Ge and D-Y. Hong. 2001. Genetic variation within and among populations of a wild rice *Oryza granulata* from China detected by RAPD and ISSR markers. *Theor Appl Genet.* 102: 440 – 449.

- Rerkasem, B. and K. Rerkasem. 2002. Agrobiodiversity for *in situ* Conservation of Thailand's Native Rice Germplasm. *Chiang Mai University Journal*. 1(2): 129 - 148
- Saiki, R.F., D.H. Gelfand and S. Stoffel. 1988. Primer-detected enzymatic amplification of DNA with a thermostable DNA polymerase. *Science* 239: 487 – 491.
- Watabe, T. 1967. Glutinous Rice in Northern Thailand. The center for South East Asian Studies, Kyoto University Japan. 160 p.
- William, J.G.K., A.R. Kubelik, and K.J. Livak. 1990. DNA polymorphisms amplified by arbitrary primers are useful as genetic markers. *Nucl. Acids Res* 18: 6531 – 6535.
- Yeh, F.C., R.C. Yang, T. Boyle, Z.H. Ye, and J.X. Mao. 1977. POPGENE, the user-friendly shareware for population genetic analysis. Molecular Biology and Biotechnology Center. University of Alberta, Canada.
- Zhu, Y., H. Chen, J. Fan, Y. Wang, Y. Li, J. Chen, J. Fan, S. Yang, L. Hu, H. Leung, T.W. Mew, P.S. Teng, Z. Wang, and C.C Mundt. 2000. Genetic diversity and disease control in rice. *Nature* 406: 718 – 722.
- Zhu, Y., Y. Wang, H. Chen, and B.R. Lu. 2003. Conserving Traditional Rice Varieties through Management for Crop Diversity. *BioScience*. 53(2): 158 – 162.